

Hallituksen esitys Eduskunnalle Kemi Oy:n ulko- ja kotimais-
ten lainojen valtion takauksista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston antamaan tämän määräämillä ehdoilla valtion omavelkaisia ta-

kauksia Kemi Oy:n enintään 70 000 000 markan ulko- ja kotimaisille lainoille vuonna 1985.

PERUSTELUT

1. Edelliset takausvaltuudet

Eduskunta on 16 päivänä helmikuuta 1983 päättänyt oikeuttaa valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla, valtioneuvoston harkinnan mukaan myös vastavakuuksia vaatimatta, antamaan valtion omavelkaisia takauksia vuosina 1983 ja 1984 Kemi Oy:n ottamien pääomamäärältään yhteensä enintään 100 000 000 markkaan nousevien ulko- ja kotimaisten lainojen vakuudeksi. Näitä takausvaltuuksia ei ole käytetty lainkaan.

2. Kemi Oy:n taloudellinen tilanne ja investointiohjelma

Metsäteollisuudessa vallinneen korkeasuhdanteen ja tehostetun tuotannon seurauksena Kemi Oy:n kannattavuus on vuonna 1984 voimakkaasti parantunut ja yhtiön velkaantuneisuus suhteessa liikevaihtoon on pienentynyt. Yhtiön taloudellinen asema ei kuitenkaan ole vielä vakaa. Kemi Oy:n tuotantokapasiteetti on kuitenkin osittain vanhentunut, joskin uudella investointiohjelmalla pyritään juuri tätä seikkaa korjaamaan. Lisäksi yhtiön tuotantorakenne on erittäin riippuvainen taloudellisista suhdanteista.

Kemi Oy on esittänyt kokonaiskustannusarvioltaan 205 miljoonaa markkaa nousevan yhtiön nykytuotannon peruskorjaus- ja kehitys-ohjelman vuosiksi 1984—1986. Investointiohjelmalla pyritään turvaamaan nykytuotannon kilpailukyky sekä samalla osittain uusimaan heikkokuntoisinta koneistoa. Ohjelma mahdollistaa kaikki yhtiön vaihtoehtoiset tulevaisuuden kehittämissuunnitelmat. Investoinnit käsittävät kolme erillistä kokonaisuutta, jotka ovat energiatalouden parantaminen ja kartonkituotannon sekä selluloosatuotannon tehostaminen.

Energiainvestoinneilla, joiden arvioidut kustannukset ovat 64 miljoonaa markkaa, parannetaan lämpöaloutta myyntiselluloosan keitossa, mustalipeän haihdutuksessa ja lauhteenkäsittelyssä sekä sekundäärilämmön hyväksikäytössä yleensä. Kartonkituotannon tehostaminen merkitsee tuotantokapasiteetin nostamista tasolta 235 000 t/v tasolle 275 000 t/v. Kartonkituotannon tehostamishankkeen arvioidut kustannukset ovat 70 miljoonaa markkaa. Selluloosatuotannon tehostaminen tarkoittaa myyntiselluloosalinjan tuotantokapasiteetin nostoa tasolta 145 000 t/v tasolle 165 000 t/v. Selluloosatuotannon tehostamishankkeen arvioidut kustannukset ovat 71 miljoonaa markkaa.

3. Ehdotettavat takausvaltuudet

Kemi Oy:n osakepääomasta sekä julkinen että yksityinen sektori omistavat kumpikin 49 prosenttia. Suurimmat yksittäiset osakkaat ovat valtio, jolla on hallussaan 44,2 prosenttia osakepääomasta, ja Osuuskunta Metsäliitto, jolla on 45,5 prosenttia osakepääomasta. Pääosakkaiden kesken solmitun sopimuksen mukaan valtio, Kemi Oy:n rakennusmuutos- ja energiataloudellisten investointien turvaamiseksi, voi antaa vuosina 1981—1985 takauksia yhtiön lainoille, jotka vastaavat kolmannesta kokonaisinvestointien määrästä.

Kemi Oy:n pääomistajien kesken on jo pidemmän aikaa käyty yhtiön osakasohjaa koskevia neuvotteluja, joiden lopputulos on tässä vaiheessa kuitenkin epävarma. Kun yhtiöllä kuitenkin samaan aikaan on edessään yli 200 miljoonan markan investointiohjelma, jonka tarkoituksena on turvata yhtiön toiminnan jatkuminen ja tehostaminen liiketaloudellisesti kannattavalta pohjalta, katsoo hallitus tarkoituksenmukaiseksi esittää Kemi Oy:lle takausvaltuuksia yhdeksi vuodeksi. Niinpä hallitus esittää, että eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla, vastavakuuksia vaatimatta, antamaan

Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 1985

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

valtion takauksia vuonna 1985 Kemi Oy:n enintään 70 miljoonan markan lainoille.

Esitettävien valtuuksien käyttö riippuu edellä selostettujen osakasneuvottelujen päätyttyä niiden lopputuloksesta. Jos Kemi Oy:n omistuspohja säilyy nykyisellään ja yhtiö tarvitsee nyt esitettävien valtuuksien lisäksi vielä uusia takausvaltuuksia, hallitus katsoo, että tuolloin on molempien Kemi Oy:n pääosakkaiden osallittava tarvittaviin takausjärjestelyihin osakkuuksiensa suhteessa.

Sen perusteella, mitä edellä on lausuttu, esitetään,

että Eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla vastavakuuksia vaatimatta antamaan vuonna 1985 valtion omavelkaisia takauksia Kemi Oy:n ottamien, pääomäärältään yhteensä enintään 70 000 000 markkaan nousevien ulko- ja kotimaisten lainojen maksamisen ja muiden sovitujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi siten, että kunkin muun kuin Suomen rahan määräisen lainan arvo lasketaan takausta annettaessa sovellettavan Suomen Pankin myyntikurssin mukaan.

Ministeri Pekka Vennamo